

Pracovní list – KC02 – Umocňování a dělení KČ

Opakování: Vypočítej $i(1+i)(2-i) - (-2+2i) =$

Pro libovolná komplexní čísla z, z_1, z_2 a všechna přirozená čísla n, m platí:
 $z^m \cdot z^n =$ $(z_1 \cdot z_2)^m =$ $(z^m)^n =$

Příklad 1: Doplň tabulku

i	i^2	i^3	i^4	i^5	i^6	i^7	i^8	i^9	i^{10}	i^{11}	i^{12}	i^{13}

Na základě předchozí tabulky zkus zformulovat pravidlo pro výpočet mocniny i .

Příklad 2: Vypočítej $i^{20} =$

$i^{41} =$

$i^{79} =$

$i^3 + i^{13} + i^{33} + i^{23} + i^{43} =$

Příklad 3: Vypočítej

$$(3 + 2i)^2 =$$

$$(2 - i)^3 =$$

$$(2 + i)^4 =$$

Příklad 4: Vypočítej $(1 + i)^{16}$ *Pozor, roznásobovat 16 závorek není dobrá cesta. Zkus navrhnout rychlejší metodu. Nebylo by možné využít nějaký vzorec pro umocňování?*

Příklad 5: Vypočítej

Co mají všechny výsledky společného?

$$(3 + 2i)(3 - 2i) =$$

$$(1 + 2i)(1 - 2i) =$$

$$(2 - 5i)(2 + 5i) =$$

Příklad 6: Jakým číslem je třeba vynásobit následující komplexní čísla, aby výsledný součin byl reálným číslem?
 $(1 + 7i)$ $(3 - i)$ $(a + bi)$

Definice: Číslo **komplexně sdružené** s číslem $z = a + bi$ je číslo $\overline{a + bi} =$

Příklad 7: Vypočítej

$$\overline{1 + i} =$$

$$\overline{2 - 4i} =$$

$$\overline{-1 + 2i} =$$

$$\overline{-\sqrt{2} + (2 - \sqrt{3})i} =$$

$$\overline{(2 + i)(3 - 2i)} =$$

$$\overline{3 - 2i + 1 - i} =$$

Pro libovolná komplexní čísla $z, z_1, z_2, z_3 \neq 0$ platí: $\overline{-z} = -\overline{z}$, $\overline{z_1 + z_2} = \overline{z_1} + \overline{z_2}$,

$$\overline{z_1 - z_2} = \overline{z_1} - \overline{z_2},$$

$$\overline{z_1 \cdot z_2} = \overline{z_1} \cdot \overline{z_2},$$

$$\overline{\left(\frac{1}{z_3}\right)} = \frac{1}{\overline{z_3}},$$

$$\overline{\left(\frac{z}{z_3}\right)} = \frac{\overline{z}}{\overline{z_3}}$$

Dělení komplexních čísel

Lze výraz $\frac{a+bi}{c+di}$ převést na komplexní číslo v algebraickém tvaru? Jak se zbavit symbolu i ve jmenovateli?

.....

Příklad 8: Vypočítej výše uvedeným postupem podíl $\frac{3+2i}{2-i}$ a ověř správnost výsledku zpětným vynásobením

Příklad 9: Vypočítej $\frac{2-i}{i}$

$$\frac{2-i}{2+i}$$

$$\frac{(2+i)(1+2i)}{1+3i}$$

Definice: Pro všechna komplexní čísla z **různá od nuly** a pro všechna **přirozená** čísla n definujeme $z^{-n} = \left(\frac{1}{z}\right)^n$

Příklad 10: Vypočítej $(1 - i)^{-2} =$

$$\left(\frac{1-i}{1+i}\right)^{-1} =$$

Příklad 11: Převed' na algebraický tvar číslo $\frac{\frac{1+2i}{1-i} + i}{1 - \frac{2-i}{3+i}} =$